

מעטלען

ילקוט למחשבה משיחית

מדור "מה זאת אומרת?"
"אין ישועה באחר"
מאת ריי פריץ

2

רבים הופתעו לגלות שבתרגום החדש המתקן לברית החדשה, שונה תרגום מעשי השליחים ד' 12. כיצד יתכן שנעשה שינוי כה מהותי?

מדור "יהד"
השמיים בקהילה
מאת ברוך מעוז

5

מדוע יש צורך בשמיים בקהילה? את מי הם משרתים? מי מסמך אותם? אילו תכונות נדרשות מהם?

מדור "יעוץ"
הגבר שבמראה
מאת סי רוג'ס

14

סיפורו המרתק של גבר שעמד לשנות את מינו, אך ברגע האחרון חלה תפנית קיצונית.

מדור "אפרופו"
איזה ישוע מושיע?
מאת ברוך מעוז

ישנם משיחיים שכל אינם זוכרים מתי ואיך נולדו מחדש, או שלידתם הרוחנית לא לוותה בחוויות יוצאות דופן - האם משום כך יש להטיל ספק בישועתם?

11

משהו לא בסדר?
מאת דיוויד ווינטר

לכל בני האדם בעולם יש יכולת להבחין בין טוב לרע. כולם מסכימים שאסור לגנוב, לרצוח, לנאוף ולהזניח הורים מבוגרים. מי קבע אמות-מידה אלה וכיצד הועברו לידיעת בני האדם?

23

מדור "שורשי"
המשכיות ושינוי (יהודים משיחיים בא"י לפני ואחרי קום המדינה)
מאת גרשון נראל

השינויים והחידושים אצל היהודים המשיחיים בדור הזה בולטים בהשוואה לכל דורות היהודים המשיחיים מאז המאה הראשונה והשנייה לספירה. מהם עיקר השינויים ומה נשאר כשהיה?

37

פירנת הפנתפונפון
ממטבחה של
שלומית הראל
והפעם, פאי קוקוס.

מדור "פעם לעט"
הצהרת אמונה והחברות בקהילה המקומית
מאת נועם הנדרן

21

מדוע הגדרה בכתב של עקרונות אמונה עלולה להגביל את התפתחותה של הקהילה המקומית?

המשיח האמיתי
מאת מחבר לא ידוע

בקהילות מציגים את המשיח באור שונה מזה שמתואר בכתבי הקודש. מיהו המשיח האמיתי ומהם מאפייניו?

31

נישואין - שדה מוקשים או דרך לגן עדן?
מאת פיליפ יאנס

חיי הנישואין כרוכים בהתחשבות הדדית, בהקרבה עצמית ובהעדפת צורכי בן הזוג על אלה שלנו, אחרת יהפכו חיי הנישואין למסע בשדה מוקשים!

40

בעקבות הסיפוק העצמי
מאת וולטר ג. צ'נטרי

משיחיים רבים נודדים מקהילה לקהילה בחיפוש אחר סיפוק עצמי. מה יש לכתבי הקודש לומר על כך?

38

דבר העורך:

הגיליון הזה גדוש בדברים טובים. קשה לי לזכור מעט לעת מעניין יותר! לצערנו, בגלל תקלה טכנית, לא יפורסם בגיליון זה מדור מהלכה למעשה. גם הגיליון הבא יהיה מרתק לא פחות משום שהוא יעסוק בברכת טורונטו. יגענו קשה כדי למצוא מאמרים "בעד" ו"נגד" והתוצאות ידברו בעד עצמן. אני מאחל לכולכם קריאה מועילה!

ברוך מעוז

מעט לעת ילקוט למחשבה משיחית. יוצא לאור אחת לרבע שנה; © כל הזכויות שמורות להוצאת הגפן; עורך ראשי: ברוך מעוז; חברי מערכת: נועם הנדרן, שמואל סורן, מונה פלד, טל פסטמן וליסה לודן; מזכירת מערכת: שרית אלבני; תרגום, עריכה והגהה: צוות הגפן; איור ועיצוב: דיוד טל; איורים: דיאנה זילטקוב; המו"ל: הוצאת הגפן, ת"ד 75 ראשל"צ 75100; טל' ופקס': 03-9661898; ISSN 0333-7375; נדפס בדפוס אלי, ראשל"צ; כל המובאות מן הברית החדשה לקוחות מן התרגום החדש אלא אם כן צוין אחרת; © כל הזכויות לתרגום החדש שמורות לחברה

אלפרד אדרשיים משכיל יהודי
מאת מוריס באולר
אלפרד אדרשיים, סופר יהודי
משיחי שספריו הפכו נכסי צאן
ברזל לכל הלומדים את
הברית החדשה.

46

הסרת האשמה
מאת ווילרד הרלי

שנים משיחיים שהתוודו על חטאיהם ונסלח להם, אבל הם עדיין חשים אשמים מפני שאינם יכולים לסלוח לעצמם. מהם הגורמים לתופעה וכיצד עלינו להתייחס אליה?

49

גירושין

מאת ברוך מעוז

האם מותר למשיחי להתגרש? אם כן, באילו מקרים ובאילו תנאים? - על כך ועל שאלות נוספות דן מאמר זה.

52

נרדפת אך לא נשכחת

מאת מרים קארל

סיפורה המרתק של רות, יהודייה שהאמינה בישוע. סבלה הרב במחנות ההשמדה הנאציים והדרך המופלאה שבה שמר אלוהים על חייה.

63

מלח הארץ!

מאת מלודי גרין

המלח משמש לתיבול, לרפואה, לטיהור ולשימור. לא בכדי, ישוע מכנה את הקהילה "מלח הארץ". גם אנחנו צריכים להשפיע על העולם כפי שהמלח משפיע על המזון.

66

לגדל ילדים לכבוד המשיח

מאת גנרל וויליאם בות'

חינוך ילדים אינו עניין פשוט. חינוכם לכבוד המשיח מורכב עוד יותר. מאמר זה עשוי לעזור בכך.

73

אין כמו ההווה

מאת אביבה וארתור ווטסטון

רבים רוצים לחזור לימים הטובים ההם למרות שהעבר כבר חלף ואילו בהווה יש תקווה לעתיד המצפה לנו.

78

המשכיות ושינוי (יהודים משיחיים בא"י לפני ואחרי קום המדינה)

מאת גרשון נראל

נושא המאמר עולה באופן טבעי כשאנו בוחנים את חלקם של היהודים המשיחיים באוכלוסייה בארץ ישראל, בפרט בדורות האחרונים. אפשר לשאול: אילו מאפיינים נשאו מראשית ימי השלטון הבריטי בשנת 1917, שעדיין ניתן להחשיב אותם כמאפיינים יציבים? ואילו שינויים וחיידושים חלו והאם ניתן לראות באלה תהליך של התפתחות שעדיין לא הסתיים? (1) נתונים מספריים: אין ספק שחל שינוי משמעותי. במשך 30 שנות השלטון הבריטי בארץ (1917-1948) היו כמה עשרות יהודים משיחיים פזורים ברחבי הארץ, מספרם לא עלה על 100. אולם זמן קצר לפני קום המדינה כמעט ונעלמה קבוצה זו לחלוטין.

ידוע לנו על כ-75 יהודים משיחיים שעזבו בחשאי את הארץ לאירופה ולאמריקה בעת פינוי הכוחות הבריטיים. פחות מחצי תריסר משפחות מאמינות

בעלות הכרה ציונית חזקה המבוססת על כתיבי הקודש החליטו להישאר בארץ, וזאת למרות שכבר החלה מלחמת העצמאות. משפחות אלה היו הגרעין שממנו התפתחה המציאות שאנו עדים לה כיום בישראל. היום אנו מעריכים שכ-4,000 יהודים משיחיים מפוזרים ברחבי הארץ, כולל אלה שעלו ארצה בחמש השנים האחרונות מברית המועצות לשעבר ומאמריקה. בהחלט יש לצפות להמשך הצמיחה המספרית מפני שהעלייה מארצות המערב גוברת. העלייה היחסית במספר המאמינים גדולה פי חמישה מקצב גדילת האוכלוסייה היהודית בישראל מאז 1948. עלייה כה משמעותית במספרם של המשיחיים תביא ללא ספק סוף להתעלמות של היהדות המסורתית מהיהדות המשיחית.

(2) מבנה ארגוני: מאז תקופת השלטון הטורקי והשלטון הבריטי ועד לשנות

יהודים משיחיים
יהודים משיחיים

באסיפות משתמשים בדרך כלל בשפה העברית. זרים שמצטרפים לקהילות המשיחיות היהודיות משתדלים להתאים את עצמם וללמוד עברית. במקומות שבהם יש ריכוז גבוה של עולים חדשים ממשיכות הקהילות להשתמש בשפת האם המיובאת. אבל גם במקומות אלה יש נטייה גוברת להשתמש בעברית, בעיקר בתפילות ובשירי ההלל ואפילו בהוראת הכתובים.

5) השימוש בכתובים: גם כאן המשכיות ושינוי מעורבים זה בזה. תרגומים חדשים לברית החדשה נוספו לתרגומים הקלאסיים שהיו קיימים - תרגום דעליטש ותרגום זלקינסון. למשל, קיים נוסח משוכתב של הבשורות המשתמש בעברית מדוברת.

נוסח אחר הוא התרגום החדש של הברית החדשה כולה, שהופק כתוצאה מדרישה גוברת לתרגום כזה מצד עולים חדשים מהמזרח ומהמערב. כשאנשים שלטו טוב יותר בשפה ובאורח החיים בארץ, גבר רצונם להשתמש בספר אחד הכולל את התנ"ך והברית החדשה ללא הפרדה. יותר ויותר גילו שלשם כך חשובה אחידות בסגנון השפה. הכרה זו היתה מבוססת על השימוש היומיומי בכתובים שהדגיש את האחדות והתלות ההדדית שבין התנ"ך לברית החדשה.

6) תיאולוגיה וסדר עבודת אלוהים: גם בתחום זה יש רבגוניות הנגזרת מהרקעים השונים של המאמינים ושל מנהיגי הקהילות. אפילו בקרב היהודים הקתוליים אין עוד עמדה תיאולוגית מוסכמת, כפי שניתן היה לצפות. למעשה, אנו מוצאים תיאולוגיות שונות ושיטות פרשנות סותרות: קלוויניסטית ולותרנית, בפטסיסטית ואדוונטיסטית, פנטיקוסטאלית וכריזמטית, אנגליקנית וקהילות אחים. בכל זאת נעשים מאמצים ליצירת בסיס משותף לכולם. במרכז בסיס משותף זה נלמדים כתבי הקודש העבריים,

השישים פעלו יהודים משיחיים בעיקר במסגרות של כנסיות וארגונים מיסיונריים, בדרך כלל מסגרות בריטיות או אמריקניות. אבל היהודים המשיחיים שאפו להקים מסגרות משל עצמם, בייחוד בקנה-מידה לאומי רחב ולא דווקא מקומי, כמו למשל "האגודה של היהודים המשיחיים בפלסטינה ובמזרח התיכון" שפעלה בשנות השלושים והארבעים. בכל אופן, מסוף שנות החמישים ותחילת שנות השישים אנו עדים לנטייה ברורה להקים ארגונים מקומיים עצמאיים וקהילות משיחיות.

המאמץ לזכות במעמד חוקי לקהילות המקומיות החל בהקמת אגודות עות'מאניות, שהיה לו תוקף בארץ עד שנות השבעים. הצעד הבא היה רישום כעמותה על פי חוק העמותות הישראלי החדש, ולכך נוספו ועדות עבודה ותקנות לבקרה וערבות הדדית. קהילות אחדות החלו אפילו לנסח הצהרת אמונה.

מעמד משפטי זה שימש כזרז להקמת קהילות ותחזוקן, ואיפשר להן לתפקד כגוף חוקי, כולל קנייה ומכירה של רכוש, העסקת עובדים, קבלת תרומות עם ניכוי מס וכדומה.

3) מיפוי: הגידול המספרי המשמעותי מצביע באופן טבעי על הפיזור הגיאוגרפי של יהודים משיחיים בארץ. הם אינם מרוכזים עוד רק בערים שהיו חשובות כמו ירושלים, יפו, חיפה, טבריה וצפת ושבהן פעלו ארגונים מיסיונריים. בימים אלה פזורים המשיחיים בכ-40 קהילות, מאילת בדרום עד נהריה בצפון, במושבים ובקיבוצים. משיחיים נמצאים גם בפרברים של הערים הגדולות (גוש דן או הקריות ליד חיפה) ולעיתים פועלות מספר קהילות באותה עיר.

4) שפה: בנושא זה אנו מוצאים שינוי והמשכיות גם יחד. ככל שרב ניסיון החיים בארץ, יש נטייה ברורה יותר לדבר עברית.

יהודים משיחיים

הרדיקלים המשיחיים

הרדיקלים התיאולוגיים

הרדיקלים התיאולוגיים

יש מפגשים משיחיים מסוגים שונים, גם של קהילות מקומיות וגם ברמה הלאומית: כנס שבועות, מפגשים לקבוצות גיל מסוימות (מפגשי צעירים ומפגשי גיל הזהב), או לקבוצות אחרות שיש להן מכנה משותף (משפחות וחיילים). במילים אחרות, כשיש יותר הידברות פוחת הרצון להתבצר מבחינה תיאולוגית במבצר שלעיתים נבנה על בסיס הבדלים חסרי חשיבות וחסרי משמעות. במקרים אלה עשויים המאמינים לנסות לגשר על אי ההבנות בנוגע לפרשנות המקרא.

אם כן, יש שינוי בכיוון של דו שיח מקומי בין קבוצות בעלות רקע תיאולוגי שונה ויש הרואים בכך נטייה לאחדות כלל ארצית. לפחות בתחומים תיאולוגיים מסוימים, נראה לי שהפערים הצטמצמו.

תפיסה זו ניתן לדוגמה להמחיש כך: הורים החלוקים בדעתם מבחינה תיאולוגית מסכימים לשלוח את ילדיהם לאותם כנסים ומחנות נוער ובלבד שיפגשו עם מאמינים נוספים.

8 פעילות גלויה: פעילויות אלה הפכו שגרתיות וקבועות יותר. עבור רבים ההשתתפות בצעדת ירושלים בסוכות, עם שלטים צבעוניים ושירה לצד קבוצות ישראליות שונות, הפכה כמעט למסורת.

9 עלייה וקליטה: יש הכרה חזקה שמקומם של יהודים משיחיים הוא בארץ ולא בגולה. לכן רבים עמלים בקליטת עולים חדשים ובשילובם בקהילות הישראליות הוותיקות. לצד מגמה זו, יש גם הבנה במקרים שבהם מוקמת קהילה של עולים חדשים על מנהיגיהם ומנהיגיהם.

גויים משיחיים שמעוניינים להצטרף לקהילה יהודית משיחית מתקבלים בלבביות ללא כל הפליה. מצד שני, יש ירידה במספר היהודים תלמידי ישוע שרוצים להשתייך לקהילות שאינן יהודיות. זהו שינוי יסודי בהשוואה לעבר.

10 השכלה גבוהה: בתחום זה יש שינוי

שהם מקור מים חיים המשרת את כל הארגונים והמוסדות המשיחיים. ההבדלים בעקרונות האמונה אינם מובילים בהכרח לאיבה, לקיטוב ולשנאה. למשל, רוב הקהילות משתמשות בשירי ההלל החדשים שנכתבו ויצאו לאור לאחרונה.

אינני רוצה להעלים את ההבדלים בין המחזיקים בדעות שונות. הבדלים כאלה אכן קיימים. עם זאת עלינו לשים לב לשאיפה לשוב למקורות של כתבי הקודש, התנ"ך והברית החדשה. המגמה לגשר על הפער בין אלפיים השנים יכולה להיחשב בין השאר, מטרה בפני עצמה - "להשיב עטרה ליושנה".

על פני השטח נראה שיש נטייה לקיום קפדני של התורה ומצוותיה. נדמה לי שלפעמים זהו שינוי חיצוני שנועד להקרין זהות יהודית אך יש גם גורם משמעותי שמרכזו חגי התנ"ך. לאור הברית החדשה זוכים חגי ישראל למשמעות חדשה הקשורה למציאות היומיום.

יש לציין שקפדנות זו בקיום המצוות הוא שינוי שמכוון בעיקר ליהודים ולזהות היהודית. אין במגמה זו כדי להצביע על שאיפה להפוך את הגויים ליהודים או לראות בתורה דרך לישועה. זהו שינוי במישור הלאומי והתפקודי.

7 הקשר בין בודדים לקהילות: לעיתים קרובות נובעות מחלוקות מעימותים אישיים. לא פעם מוסתרים הבדלים של רקע אישי וסגנון (אפילו אלה שהם חסרי חשיבות) תחת הכותרת של "ויכוח תיאולוגי". נטייה זו מתחדדת בתא הלחץ של מדינה קטנה כישראל.

לכן, ככל שגדל מספר היהודים המשיחיים וככל שהם מפוזרים יותר ברחבי הארץ, אנו מוצאים נכונות רבה יותר ורצון עז יותר למפגשים משותפים.

הקשרים המשיחיים
היהודים המשיחיים
היהודים המשיחיים
היהודים המשיחיים

ד) השתתפות בבחירות לכנסת. אינני אומר שמשיחיים עסוקים בפעילות פוליטית, אולם הם מפגינים תודעה אזרחית חזקה, אפילו אם מדובר בהצבעה עם "פתק לבן".

12) דור ההמשך: במהלך השנים אפשר לראות התקדמות איטית אך קבועה לכיוון של בגרות רוחנית במישור האישי והקהילתי כאחד. זהותם האישית והקבוצתית של המאמינים מתגבשת ומתבססת. ללא ספק יש פעילות גלויה רבה בהשוואה לדורות הקודמים בהם היתה נטייה לחוסר פעילות ולהתבודדות. נראה שהביטחון העצמי הקבוצתי גדל. נקודת הראות של מיעוט אינה צריכה להגביל ולתסכל. להיפך, היהודים המשיחיים מהווים חלק חיוני בפסיפס המורכב ממיעוטים אתניים, דתיים, אידיאולוגיים ואחרים.

יתר על כן, מצב שבו היהודים המשיחיים הם מיעוט בתוך המיעוט של הזרים בארץ אינו קיים עוד. יהודים משיחיים הם מיעוט בזכות עצמו, ללא תלות בקבוצה זרה זו או אחרת. לעיתים יש הרגשה של אחדות בתעוזה שבה מוכרזת הבשורה. ילדינו אינם גדלים עוד בצל בדידות ופחד. כתוצאה מכך פשוט וטבעי יותר להיות שונה, יוצא דופן. כך קל יותר לעמול עבור המשכיות בין הדורות. יש גם פחות לחצים בכיוון של התבוללות לאומית או חברתית. הסיבה העיקרית לכך היא הנטייה לעצמאות קהילתית ואישית בין יהודים משיחיים. המסגרות שנוצרו מאפשרות המשכיות מאב, לבן, לככד וכן הלאה. יש יותר הכרה עצמית ופחות נטייה להסתתר.

מניסיון אנו יודעים שבני הדור השני והשלישי אינם חשים אותה התלהבות ומסירות שמאפיינות את הדור הראשון שאימץ לעצמו את האמונה המשיחית. לכן זוהי חובת ההורים ללמד את ילדיהם על

קורס משיחיים

יהודים משיחיים

יהודים חטריקיים

יהודים צעירי

של ממש. בשני העשורים האחרונים הוקמו בתי ספר משיחיים, מוסדות משיחיים להשכלה גבוהה, ובאוניברסיטאות ובספריות מתנהלות תוכניות מחקר.

האם נטייה זו משקפת מצב רגיל של היצע וביקוש? לא בהכרח, אך היא משקפת את רצון המנהיגות היהודית משיחית בישראל לספק כלים ללימוד כתבי הקודש נוסף לשיעורים הניתנים במסגרת הקהילתית. יש הכרה בצורך להימנע מלשלוח מאמינים ישראלים לחו"ל כדי להשלים את השכלתם התיאולוגית, כפי שנעשה בעבר.

כדאי לציין גם את מספרם הגדול יחסית של המאמינים הלומדים במערכת החינוך החילונית, בבתי ספר מקצועיים ובאוניברסיטאות.

11) השתלבות חברתית וכלכלית: באופן טבעי, שואפים היהודים המשיחיים להשתלב בחברה הישראלית ולהקטין ככל האפשר את תלותם בהכנסות מחו"ל. השתלבות זו מתייחסת לכל תחומי החיים. אציין מספר דוגמאות:

א) חינוך הילדים בבתי ספר ציבוריים, מעורבותם במערכות החינוך הרגילות והקניית הידע דרך מערכת הלימודים המקומית. הרעיון המרכזי הוא למנוע הקמת בתי ספר יהודיים שיבודדו את הילדים מהסביבה.

ב) תוצאה ישירה מהמגמה המתוארת בסעיף הקודם היא המחויבות לשרת בצבא. צעירי ישראלי בוגר תיכון מתגייס באופן אוטומטי לשירות צבאי. היהודים המשיחיים אינם מוציאים את עצמם מכלל זה. להיפך, הם גם משרתים במילואים. בניגוד לחרדים רבים הנמנעים משירות בצה"ל, המשיחיים רואים בכך חובה אזרחית.

ג) מעורבות יהודים משיחיים בעסקים פרטיים גוברת, לדוגמא: טכנולוגיה מתקדמת, יבוא וייצוא, תיירות וכדומה.

יש מודעות רבה להתגשמות חזון העצמות היבשות וקיבוץ עם ישראל בארץ. שוב ושוב עולה נושא מלכות אלף השנים של המשיח מירושלים. מושגים כמו "שארית", "בחירה", "חזון", "ברית", "הבטחה" ו"התגלות" מתקשרים ברצינות רבה לפרשנות מקראית. לסיום: העברנו מבט ממעוף הציפור על הקהילות המשיחיות בישראל. אנו נמצאים בישראל. במרכז הכובד של תהליך ארוך. השתלשלות האירועים והרעיונות היא צירוף של המשכיות ושינוי. לדעתי, השינויים והחידושים בדור הזה בולטים בהשוואה לשלושה או לארבעה הדורות האחרונים ואפילו בהשוואה לכל הדורות של יהודים משיחיים מאז המאה הראשונה והשנייה לספירה. כל אלה יוצרים קשר הדוק יותר בין תלמידי ישוע כיום לתלמידיו בתקופת הברית החדשה. Ω

יהודים משיחיים היהודים המשיחיים

הצורך שלהם להיוולד מחדש. כל דור צריך ללמוד שוב על הצורך בהחלטה אישית להתמסר ולהיות תלמיד של ישוע. חינוך רוחני זה מושג על ידי התמדה ושינון והוא נתון לאחריות ההורים.

זהו המפתח להמשכיות ולהצלחה בדורות הבאים. הקרב מתנהל למעשה בבתי, במשפחות.

13) "אחרית הימים": קיימת הסכמה רחבה לדעה שהדור שלנו הוא זה שחי באחרית הימים. יש עניין גובר בנבואות אחרית הימים והתמקדות בפרשנותן. את כתבי הקודש מרבים לקרוא במקביל לעתונים היומיים, למהדורות החדשות, תוך בדיקת הפרקים הדנים באחרית הימים.

בישראל יש ציפייה לשובו של המשיח. הנושא עולה על סדר היום במספר רב של אסיפות משיחיות ושיעורים מהכתובים.

מאמר Continuity and Change Among Messianic Jews in Eretz Israel: Before and Following The Establishment of The State of Israel

פורסם לראשונה בבטאון האגודה הבינלאומית של היהודים המשיחיים -

The Messianic Jew (& Hebrew Christian) vol. LXVI/3 1993, pp. 77-83.

אחרי

חדש!!

עיתון חדש יוצא לאור!

רע נאמן ויש עניין אוחדו לעיתון אחד שיעניין את כל המשיחיים הצעירים. הגיליון הראשון יצא לקראת הקיץ. הזדרזו לעשות מנוי כדי שגם ילדיכם יוכלו ליהנות ממנו. לפרטים נא לפנות לאיתן בהוצאת הגפן.